

אין עוד מלבדו

עוד יהוד ומיוחד

בית שלמה

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

פר' כי תצא התשע"ו
גליון 42
נא לשמור על קדושת הגליון
נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת
הרה"ק רבי שמחה בונים מפרשישחא ב"ר צבי הירש הרה"ק רבי יעקב ישראל מטשערקא ב"ר מרדכי הרה"ק רבי אברהם ישכר הכהן מראדומסק ב"ר שלמה הרה"ק רבי יוסף חיים ב"ר אליהו ב"ר משה הרה"ק רבי יעקב קאפיל חסיד ב"ר נחמיה פייבל הגה"ק רבי יהונתן אייבשיץ ב"ר נתן נטע

לקבלת גליון זה למייל שלהו בקשה ל-MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"כי תצא למלחמה על איבויך ונתנו ה' אלקיך בידך ושבית שביו" (כ"א, י')

התנהגות האם סידרת את החרד עשית את כל השיעורים ואז נראה אמר לו הבן אבא אני לא מבין לפני ימים מס' כאשר ביקשתי ספר לחיידר לא בדקת אם מגיע לי מיד נתת כסף שאלך לקנות אפילו שהיה מדובר בסכום מכובד עכשיו שאני מבקש ממתק בסכום פטוט אתה מתחיל לעשות בדיקות אם כן מגיע או לא מגיע נענה לו אביו ואמר אכן כן בוא ילד חביב ואסביר לך כאשר ביקשת ספר שיגרום לך להתקדם בלימוד בצד הרוחני להיות תלמיד חכם צדיק וירא שמים לא בדקתי כי כל אבא רוצה שבנו יהיה תלמיד חכם הלומד מהספרים אך כאשר ביקשת ממתק שהוא דבר גשמי שניתן לחיות גם בלעדיו צריך לבדוק האם מגיע לך מתנה או לאו לפי התנהגותך וכך הדבר הוא גם אצל הקב"ה כאשר אדם מבקש מאת ה' דבר רוחני כגון היכולת ללמוד כראוי או להתפלל בכונה הקב"ה מיד מוכן לסייע ליהודי להשיג את מבוקשו אך כאשר האדם מבקש מותרות יש לבדוק האם דבר זה מגיע לאדם או שמא לאו לפי התנהגותו של האדם

עוד נראה כי התורה מדברת על עניין החזרה בתשובה כי תצא למלחמה וכו' בפרק כ"א הרומז על שם התשובה אהי-ה העולים שניהם למניין עשרים ואחד

כי תצא למלחמה סופי תיבות א"ה שכן פעמים אנו שומעים בני אדם שכאשר שואלים אותם מתי תחזור בתשובה הם עונים א"ה בעז"ה וכו' על זה עונה להם התורה אם תחליט שאתה רוצה להלחם עם היצה"ר ולחזור בתשובה מובטח לך כבר שה' איתך והוא מתכוון לעזור לך להצליח שנאמר ונתנו ה' אלקיך בידך אך הדבר תלוי הוא בידך כלומר במעשים שאתה הולך לעשות מכאן ולהבא ובידך הבחירה החופשית מה לעשות ודע אם תחליט להיטיב דרכך ה' איתך ידוע שהרה"ק ר' נפתלי מרופשיץ היה בדרך גדול והיה מכניס תורות עמוקות בתוך דברי הבדחנות שלו ומסופר כי יום אחד הגיע אליו יהודי שביקש ברכה ליראת שמים ר' נפתלי הרצין לשמע הבקשה המיוחדת עצם את עיניו הוריד את ראשו כסימן שהוא מתרכז ולאחר כמה דקות הרים את ראשו ופקח את עיניו אחר פנה אל היהודי ושח לו ב"ה בשורות טובות הצלחתי לפעול אצל הקב"ה שייתן לך יראת שמים עכשיו נראה כמה זמן ייקח לי לפעול אצלך שבאמת תסכים לקבל אותה

ועוד באותו עניין משלו משל לילד שבא אל אביו ואמר לו כי המלמד בחיידר ביקש שנקנה ספר חדש אמר לו אביו אין בעיה כך כסף כמה שאתה צריך ולך תקנה לאחר כמה ימים שוב פנה הילד לאביו וביקש ממנו כי יקנה לו ממתק אמר לו אביו בוא ונראה אם מגיע לך איך

כי תצא למלחמה

אך זה לעומת זה עשה האלקים וכך כותב מוהר"ן ז"ע על מי שלומד תורה מרב לא הגון "צריך להתרחק מאד מלשמוע תורה מתלמידי חכמים שאינם הגונים פי הם פחינת שדין יהודאי, שהם מקבלין תורתם מהשדין שיש להם תורה נפולה, ועל-כן דרְבָם לומר תמיד דרושים נפלאים שנתקבלים לפני ההמון, וכל דבוריהם דרך משל ומליצה וטעמים נפלאים. אבל אין מקבלים תועלת מהם, פי תורתם של אלו התלמידי חכמים אין להם פח להדריך את האדם בדרך הטוב, אדרבא, על-ידי תורתם נופלים בני אדם בכפירות גדולות ומבזים ומחזרפים יראי השם, וכל ההתנגדות בא מהם (תלמוד תורה כ"ט)

וכך היה מבקש בעל השומר אמונים ז"ע מהקב"ה "והאר עינינו ושכלינו תמיד לראות ולהשיג האמת, ולהתדבק במדת אמת, ולהתדבק בצדיקי האמת, ובאנשי אמונה, ואוהבי ה' ויראי השם האמתיים" (שומר אמונים, קבלת עול מלכות שמים)

כ"י עולה ל' לשון לימוד תצא ר"ת תורה צדיק אמת למלחמה נוטריקון לח"ם מ"ה היינו לח"ם היא התורה מ"ה מידת הענווה כלומר רק האדם אשר יש בו ענווה ולמד תורה מצדיק האמת יכול הוא להלחם ביצה"ר ולנצח בחינת ונתנו ה' אלוך בידך וכן כותב מוהר"ן ז"ע בעניין הלימוד מצדיק האמת

אי אפשר לבוא לאמונה שלמה שהוא עקר הכל והיא פליליות הקדשה, פי אם על-ידי התקרבות לצדיקי אמת, פי כל עקר אמונת ישראל ממשיכין הם להדור. אבל אי אפשר להתקרב לצדיקי אמת פי אם על-ידי עזות. פי יש פמה וכמה מונעים ומתנגדים ואינם מגיחים להתקרב לנקדת האמת. וכל עקר פחם הוא רק על-ידי עזות דסטרא אחרא. על-כן בהכרח שיהיה להאדם עזות דקדשה לעמד נגד עזותם הרע, ויהיה מצחו חזק לעמת מצחם, פי אי אפשר לכנס אל הקדשה פי אם על ידי עזות גדול ולבוא לעזות הזה הוא על-ידי שמחה שהיא עקר העזות וההתחזקות לבל יתביש ויתבטל כלל מפני המלעיגים, רק יהיה עז פנמו נגדם (ליקוטי עצות ערך צדיק ל"ה)

שתראה במלחמתך, שתשבה אתה מאתו את שביו ששבה ממך, הוא ראשית עסקך בתורה, שהיה כל כונה בלתי נאותה, ונעשק בידי החיצונים, ואחר כך מורה הכתוב, סדר הכניסה להתמתחיל לכנוס לשביל התורה, איך יהיה, ואמר וראית בשביו אשת יפת תואר,

כתב בעל המאור ושמש ז"ע "וזהו שאמר, כי תצא למלחמה על אויבך, הוא מלחמתו עם יצרו, המסיתו לתאוות הגשמיות, ולימוד התורה בשביל רדיפת הכבוד, אז ונתנו ה' אלהיך בידך, הכתוב מבטיחך שתוכל לנצחו, באם לא תרף מזה, ושבית שביו, ביאורו,

ושמלת שביה מעליה, היא קליפיות ולבושי התורה, ואז וישבה בביתך, שיתישב בלבך ותתקיים בידך, ובכתה את אביה ואת אמה, הנה המחשבה נקראת אב ואם כנודע, ופירושו שתבכה ותשוב בתשובה שלימה מעומקא דלבא, על המחשבות הקודמות, אשר היו בעסק התורה להשיג קניני העולם הזה, ירח ימים, רומז לחדש אלול, אשר בו נפתחים שערי תשובה, וזמן תשובה לכל היא, לכל הבא להוציא ממסגר נפשו, ולמשול על יצרו, ואחר כך אמר, והיה אם לא חפצת בה, ביאורו שבאם חס וחלילה אין לך שום חפיצה בה, שתהיה לתכלית המכוון האמיתי, רק לרדיפת הכבוד והבלי הזמן, אז ושלחתה לנפשה, ביאורו, שטוב היה לך שלא תלמדנה כלל, משתלמדנה כל ימך, רק עבור הנאות העולם הזה, והשגות הממון, וזהו ומכור לא תמכרנה בכסף, שטוב לך, שתשלחנה מאתך משתמכרנה בכסף, והנאות ממון, והבן:

"לא תראה את שור אחיך או את שני נדחים והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיק" (כ"ב, א')

בתשובה ומתי לא כאשר אין הוא רוצה באמת ועדיין לא הגיע למצב של רצון אמיתי לחזור בתשובה שאז אין חובה ואף אסור להתקרב אליו בעניינים אלו כיוון שזה רק יחליש את המחזק ולא יחזק את החלש ומקדימה התורה להגיד והתעלמת לפני השב תשיבם לו ללמד שאם אין אתה יודע ממי צריך להתרחק אל תתעסק גם אם מי שכן אפשר להחזיר בתשובה כיוון שיש כלל נקוט בידינו חיך קודמים ויש עליך להיות בטוח כי לא תינזק ע"י מעשיך וכמו שאמר הרב ניסים יגן ז"ע קרב אך אל תתקרב

וחשקתה בה ולקחת לך לאשה, ביאורו שהתורה נקראת אשה, כמבואר בהרבה כתובים, גם היא מרמוז, לשכינה הקדושה, שנקראת אשת חיל, ואורייתא וקוב"ה וישראל חד, וביאורו, שאז שיבא לאדם איזה התעוררות מיצר הטוב לעסוק בתורה, אשר בשביה בין החיצונים, אז בראשית לימודך, הגם שתחשוק בה מצד הנאתך, הכתוב מתירך, שתקחנה לך לאשה, ומתוך שלא לשמה יבא לשמה, אמנם אחר כך והבאתה אל תוך ביתך, ביאורו, באם שתרצה שתכנס התורה בחדרי לבך, ושתתקיים חכמתך, אז וגלחה את ראשה פירוש שתגלח את ראשית עסק תורתך, ולשוב בתשובה על ראשיתו, שהיה להשיג כבוד ותאוות המדומות, ועשתה את צפרניה, ביאור עשיה הוא לשון גידול, גם לפי פשוטו, ופירושו שתגדל אצלך הצפרנים, שהם מרמזים למותרות וחיצוניות התורה, שנתהוה על ידי עסק שלא לשמה, ותראה לשוב על זה בכל לבבך ובכל מאדך, בכדי להסיר את

ניתן לפרש בס"ד ע"ד הרמז כי כוונת הפסוק ללמד שאם אדם רואה את אחד מבני ישראל במצב רוחני ירוד בחינת נדח יש עליו להוכיחו ולהחזירו למוטב שכן שור הוא כינוי לצדיקים ולכן נכתבה המילה אחיק השור דייקא ושה הוא כינוי לכל עם ישראל כי אתן צאני צאן מרעיתי ובאה התורה ללמדנו כי יש צורך לעזור לאח הטועה לחזור בתשובה בחינת השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם אלא מאי על המילה והתעלמת אומרת הגמרא מכאן פעמים שאתה מתעלם היינו שיש פעמים שאין צורך לעזור לאדם לחזור

דובב שפתי ישנים - ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

דברי אברהם - הרה"ק ר' אברהם ב"ר אהרן יוסף טבורק זצוק"ל זי"ע

"לא יהיה לך בכיסך אבן ואבן גדולה וקטנה" (כ"ה, י"ג)

צריך להבין למה אמר כל זה כי די לאמר לא יהיה לך אבן חסר ונראה אמר אפילו יהיה לך אבן שלימה לשקול לכול אלא יהיה לך גם אבן חסר לשקול לאיזה צרי עין שאין רוצה ליתן לך שום ריוח כנהוג, ולזה לצרכו הוא שוקל באבן חסר כדי שיהא לו איזה ריוח אסור, וזה לא יהא לך בכיסך לצורך כיסך, איזה ריוח לכסף אבן ואבן חסר ושלום, וזה הדין הוא בין משקל גדולה ובין משקל קטנה.

סגולה לפרנסה - אמונה ובטחון

"פי תקצר קצירך בשדה ושכחת עמור בשדה לא תשוב לקחתו לגר ליתום ולא למנה יהיה למען יברכך ה' אלקיך בכל מעשה ידיך פי תחבט זיתך לא תפאר אחריו לגר ליתום ולא למנה יהיה" - פי תבצר פרמך לא תעולל אחריו לגר ליתום ולא למנה יהיה" (כ"ד, י"ט - כ"א) מקרא זה אומר דרשי ראשית מדוע רק על שכחת העומר בשדה נכתב למען יברכך ה' ולא על שני מתנות העניים המוזכרים בשני פס' ההמשך שנית מהו שינוי הלשון בתיאור מתנת העניים בכל אחד מהפס' שכן בפס' הראשון נכתב ושכחת לא תשוב לקחתו בפס' השני נכתב לא תפאר ואילו בפס' השלישי מובא לא תעולל וניתן לתרץ את הנ"ל ולומר כי התורה באה ללמדנו דרך חיים שכן האדם צריך לדאוג לפרנסתו בדרך הטבע ולא להסתמך על ניסים ולא על מתנות בשר ודם ולכן הפס' הראשון מדבר על קצירת התבואה הרומזת על הפרנסה הטבעית של האדם שכן האדם חייב את הלחם כדי להתקיים ובאה התורה ללמד שצריך האדם לעמול כדי פרנסתו אך אל לו לאדם לעשות פעולות מעל הטבע והמקובל כדי להשיג יותר מכדי פרנסתו הנצרכת הנרמז בעניין לא תשוב לקחתו היינו תסתפק במה שאתה באמת צריך ואל תסתכל אחורה לראות מה עוד יכולת להשיג ולא השגת כי אם היית צריך להרוויח את זה כבר היית מרוויח ועל כך אומרת התורה אם תעשה כן היינו שתעסוק בפרנסה כדי צרכך ואת שאר הזמן תפנה לעבודת ה' יברכך ה' אלקיך בכל מעשה ידיך אך אם תרצה לחיות חיי פאר בחינת תפאר אחריו או שתתחיל לדאוג לפרנסת ילדיך העוללים בחינת לא תעולל אלו הם כבר דברים שאל לך לעשות כמובא בגמרא סוטה (מ"ה, ע"ב) "רבי אליעזר הגדול אומר כל מי שיש לו פת בסלו ואומר מה אוכל למחר אינו אלא מקטני אמנה" ועל זה מסיימת התורה "וזכרת כי עבד היית

כלימה ובושה" עכ"ל